شناسنامه

عضو انجمن صنفی مدیران رسانه و شرکت تعاونی مطبوعات کشور

صاحب‌امتیاز: جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

دفتر مرکزی: تهران، فلکه دوم صادقیه ابتدای بزرگراه جناح کوچه شهید طاهریان، شماره ۲۴

کدپستی: ۱۴۸۱۶۳۵۳۵۳

فکس: ۴۴۹۵۶۱۰۰

تلفن: ۸-۴۴۹۵۶۱۰۱

چاپ: موسسه جام جم برتر برنا

تلفن سازمان آگهی‌ها: ۲-۴۴۹۵۶۲۰۰ فکس: ۴۴۹۵۶۱۰۷

سامانه پیامکی: ۵۰۰۰۲۶۲۶۶۲

سایت شهروند: www.shahrvand-newspaper.ir

اینستاگرام شهروند: shahrvandonline_ir

شبکه ایکس شهروند: shahrvandonline

شهروند

روزنامه صبح ایران

www.shahrvand-newspaper.ir

پنجشنبه
۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۴
شماره ۳۳۴۶
۱۰ صفحه
۵۰۰۰ تومان

۱۰ ذی القعده ۱۴۴۶
8 May 2025
سال دوازدهم

تقویم تاریخ

- اعدام آنتوان لاوازیه شیمیدان شهیر در جریان «انقلاب کبیر فرانسه» (۱۷۹۴ میلادی)
- درگذشت جان استوارت میل، فیلسوف و سیاستمدار برجسته انگلیسی (۱۸۷۳ میلادی)
- درگذشت رشید یاسمی، نویسنده، مورخ و از شاعران کُرد ایرانی (۱۳۳۰ خورشیدی)
- آزاد کردن هویزه از اشغال نظامیان بعثی، در عملیات بیت‌المقدس (۱۳۶۱ خورشیدی)
- خارج شدن ایالات متحده آمریکا از توافق اتمی «برجام» با ایران (۱۳۹۷ خورشیدی)

عکس دیروز

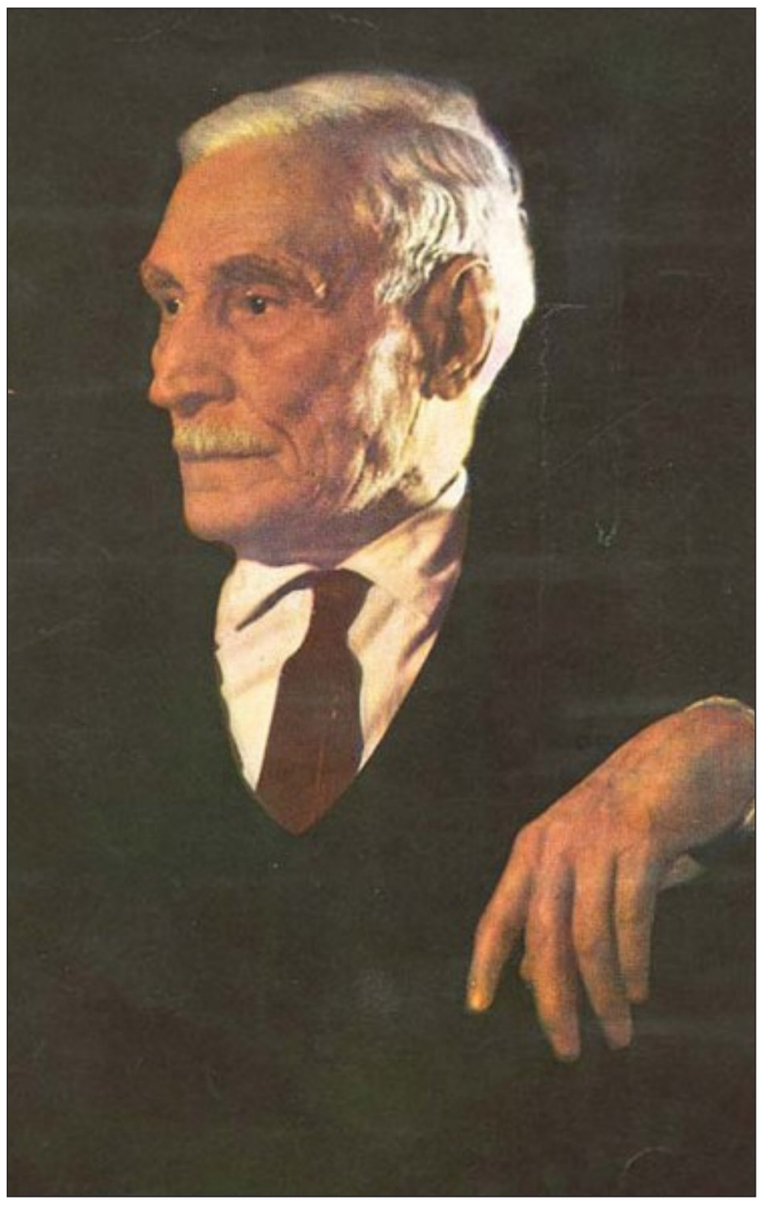

نخستین معلم ناشنوایان ایران

۱۴۰ سال پیش، برابر ۱۹ اردیبهشت ۱۲٦٤ خورشیدی، میرزاجبار عسگرزاده معروف به «جبار باغچه‌بان»، بنیان‌گذار نخستین مدرسه ناشنوایان و همچنین نخستین کودکستان ایران، در ایروان (قلمرو امپراتوری روسیه و پایتخت کنونی ارمنستان) به دنیا آمد. مشهور است وقتی باغچه‌بان در سال ۱۳۰۳ خورشیدی تصمیم گرفت نخستین مدرسه دختران را در تبریز تأسیس کند، اهالی شهر حتی آمادگی نداشتند پسران خود را به مدرسه بفرستند! اما جبار کوتاه نیامد و تا آنجا پیش رفت که در کنار این مدرسه، نامش به‌عنوان بنیان‌گذار نخستین کودکستان ایران نیز در تاریخ ثبت شد. او که پس از تأسیس مدرسه و کودکستان نام آن را «باغچه اطفال» گذاشته بود، پس از مدتی در میان مردم به باغچه‌بان معروف شد. در کلاس درس جبار باغچه‌بان سه کودک کر و لال هم بودند که همین باعث شد باغچه‌بان به فکر دایر کردن کلاس‌های مخصوص برای کودکان ناشنوا بیفتد. او در سال ۱۳۱۲ خورشیدی نخستین مدرسه ناشنوایان را در تهران راه‌اندازی کرد و روش خاص خود را برای تعلیم این کودکان به کار گرفت.

نگاه روز

روز هلال احمر و صلیب سرخ، به افتخار تاجر انسان دوست سوئیسی

[شهروند] در تابستان ۱۸۵۹ میلادی، وقتی ارتش متحد ایتالیا و فرانسه در یک طرف و ارتش امپراتوری اتریش در طرف دیگر، دهکده سالفرینو را به آوردگاه نبردی بزرگ تبدیل کرده بودند، در گوشه‌ای از جبهه جنگ یک تاجر سوئیسی که از قضای روزگار گذرش به آنجا افتاده بود، با کمک مردم محلی مشغول پرستاری و تیمار مجروحان بود. این تاجر خیرخواه که مهابت جنگ و تعدد زخمی‌ها و کشته‌ها در آن دهکده سرسبز او را از ادامه سفر تجاری‌اش بازداشت کسی نبود جز ژان آنری دونان، بنیانگذار کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، که ۱۹۷ سال پیش در چنین روزی، برابر ۸ می ۱۸۲۸ میلادی، در شهر ژنو سوئیس به دنیا آمد. کار مهم دونان امانه این فداکاری در میدان جنگ که ثبت خاطرات آن در کتابی با عنوان «یک خاطره از سالفرینو» پس از بازگشت به سوئیس بود. کتابی که شاید بتوان آن را جرقه تشکیل بزرگترین نهاد امدادرسانی جهانی یعنی صلیب سرخ و هلال احمر قلمداد کرد.

یک خاطره‌ای تلخ، بهانه راه‌اندازی موجی از امید

در «یک خاطره از سالفرینو» که سال ۱۸۶۲ منتشر شد، دونان پیشنهاد تشکیل نهادی بی‌طرف برای تیمار زخمی‌ها و آسیب‌دیدگان میدان جنگ را مطرح کرد. پیشنهاد دونان خیلی زود مورد استقبال دولت‌ها و تشکیلات مردم نهاد قرار گرفت و یک سال بعد یعنی در اکتبر ۱۸۶۳ میلادی «کمیته بین‌المللی صلیب سرخ» بنیان گذاشته شد. به این ترتیب در جریان تصویب کنوانسیون اول ژنو و برای شروع، ۱۲ کشور اصل تشکیل نهادی بی‌طرف برای امدادرسانی در جنگ‌ها را پذیرفتند. در ۱۸۷۶ میلادی یعنی ۱۳ سال پس از تأسیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، امپراتوری عثمانی به‌عنوان قدرتمندترین دولت در جهان اسلام از نشان هلال احمر رونمایی کرد. نشان و سمبلی که بعدها به شکل گسترده توسط دیگر کشورهای اسلامی عضو کنوانسیون ژنو مورد تأیید و استفاده قرار گرفت.

پیوستن ایران به کنوانسیون ژنو در زمان قاجارها

۱۴ آذر ۱۲۵۳ خورشیدی و مقارن سلطنت ناصرالدین‌شاه قاجار، درست ۱۱ سال پس از تشکیل کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، ایران مصوبات کنوانسیون ژنو را پذیرفت. البته راه‌اندازی تشکیلاتی که آمادگی امدادرسانی در شرایط خاص را داشته باشد تا دوران سلطنت احمدشاه قاجار به درازا انجامید. نهایتاً در سال ۱۳۰۱ خورشیدی دکتر امیرخان اعلم (بنیان‌گذار نخستین بیمارستان به سبک نوین در ایران)، با تأسیس «جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران»، قدمی مهم در جهت عملیاتی کردن مفاد کنوانسیون ژنو برداشت. نام جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی به جمعیت هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران تغییر پیدا کرد. سال ۱۹۸۴ میلادی روز ۸ می (۱۸ اردیبهشت)، به افتخار زادروز آنری دونان روز جهانی صلیب سرخ و هلال احمر نام گرفته است.

تمبر یادبود آنری دونان و جنگ سالفرینو

عکس روز

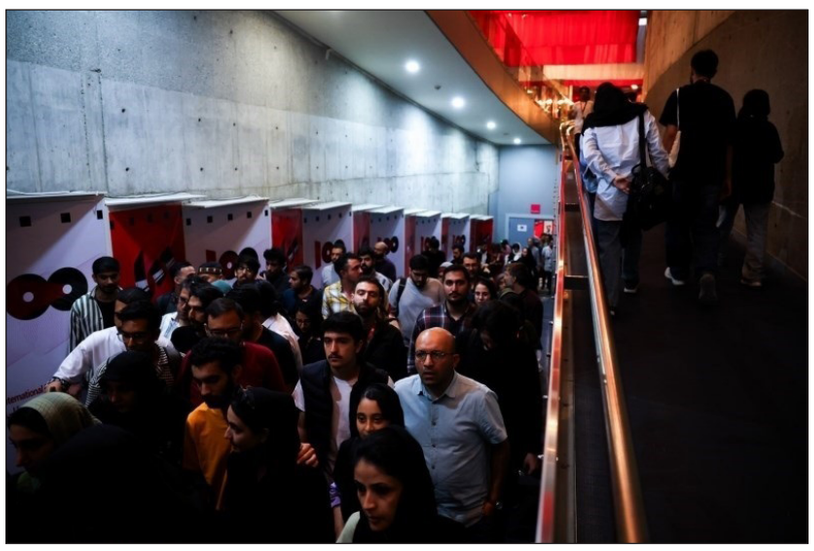

جشنواره فیلم ۱۰۰ در ملت

چهاردهمین دوره جشنواره بین‌المللی «فیلم ۱۰۰» از ۱۶ تا ۱۸ اردیبهشت ماه در پردیس سینمایی ملت برگزار می‌شود. در این جشنواره ۱۹۲ فیلم برگزیده صد ثانیه‌ای از ۱۳۷ کشور به نمایش درمی‌آیند.

خاطرات الرجال

اسدالله علم، وزیر دربار و از نزدیکترین چهره‌ها به محمدرضا شاه، تنها رجل سیاسی دوران پهلوی دوم است که خاطرات خود از ۱۰ سال همنشینی نزدیک با شخص شاه و خاندان پهلوی را مکتوب کرده است. این تقریرات در ۷ جلد تحت عنوان «یادداشت‌های علم» به چاپ رسیده‌اند و ما در این ستون به تناوب این یادداشت‌ها را مرور می‌کنیم.

شمشیر زبان فلسفی

شب هشتم محرم چند مجلس روضه‌خوانی رفتم. در یکی محمدتقی فلسفی روی منبر بود. این آخوند تاریخچه درازی دارد: اولاً بسیار واعظ زبردستی است، ثانیاً حافظهٔ بسیار خوبی دارد، ثالثاً لحن صدای او در نطق کردن واقعاً گیراست... وقتی در ۱۳ سال پیش من وزیر کشور بودم، خود را نماینده مرحوم آیت‌الله بروجردی در تهران جا زده بود. یعنی واقعاً از طرف بروجردی در تهران امر و نهی می‌کرد و آن مرد مهم هم چیزی نمی‌گفت. به هر حال در آن تاریخ، مقامات انتظامی و شاهنشاه را اغفال کرد و پیکاری بر علیه بهایی‌ها راه انداخت که نزدیک بود یک غائله مملکتی بشود. در چندین شهر، مردم بهایی‌ها را کشتند. هر روز ظهر در ماه رمضان منبر می‌رفت و وعظ او از رادیو پخش می‌شد. آن قدر مردم را تحریک کرد، که غائله در سرتاسر کشور سر گرفت. به مقامات انتظامی حالی کرده بود که از این طریق دارد وجهه‌ای برای شاهنشاه درست می‌کند. به هر صورت من با دیوانگی مخصوص خودم جلوی او را گرفتم و اجازه ندادم منبر برود، تا کشور آرام شد. وقتی نخست وزیر بودم باز هم علمدار علما و فئودال‌ها بر علیه اصلاحات شاه شد تا غائله پانزدهم خرداد پیش آمد. آن وقت من او را گرفتم و حبس کردم. بعد از من آزاد شد و حالا باز منبر می‌رود. ۴۸/۱/۷

کتاب‌سازی امری و زورکی

صبح دو ساعتی در رکاب شاهنشاه با هلیکوپتر روی جزایر پرواز کردیم، گردش بسیار خوبی بود. بعد من شرفیاب شدم، به اختصار کارهای جاری و دستخط‌های توشیحی را عرض کردم. بعد علیاحضرت شهبانو من را احضار فرمودند که با این خانمی که قرار شده بیوگرافی ایشان را بنویسد قدری صحبت کنم، مثل این که دارد شانه خالی می‌کند. لسلی بلانش یا به عبارت دیگر خانم گرانت از نویسندگان بزرگ زن است، ولی در این کار درمانده است. بعد از ظهر یک ساعت با او صحبت کردم. می‌گوید در خصوص علیاحضرت به اندازه کافی مطلب و متریال ندارم. من عرض کردم چه طور است شاهنشاه قدری در معرفی علیاحضرت شهبانو با او صحبت بفرمایید. فرمودند: «نه!» علیاحضرت فرمودند: «لابد من را ریاکار بزرگ معرفی می‌کنی.» شاهنشاه فرمودند: «البته اگر مصاحبه بکنم جز این نخواهم گفت.» هر دو مطلب شوخی بود. [کتاب لسلی بلانش، روزنامه‌نگار و نویسنده اهل بریتانیا درباره فرح پهلوی، با عنوان «فرح، شهبانوی ایران» سال ۱۹۷۸ در لندن منتشر شد.] ۵۵/۱/۹

امروز با جهان

دیوانگی جدید دونالد ترامپ بازگشایی مجدد مخوف‌ترین زندان تاریخ آمریکا

دونالد ترامپ رئیس جمهوری آمریکا به تازگی اعلام کرده است که قصد دارد زندان آلکاتراز را بازسازی و بازگشایی کند. آلکاتراز یک زندان فدرال با امنیت بسیار بالا در نزدیکی سواحل سانفرانسیسکو بود که پس از ۲۹ سال فعالیت، در سال ۱۹۶۳ تعطیل شد. یکی از دلایل اصلی تعطیلی دائمی آن، مربوط به هزینه‌های بازسازی و نگهداری می‌شد. اداره زندان‌ها در آن زمان اعلام کرد که برای باز نگه داشتن درهای زندان آلکاتراز، به ۳ تا ۵ میلیون دلار پول نیاز است. همچنین اداره کردن آلکاتراز، تقریباً سه برابر گران‌تر از دیگر زندان‌های فدرال بود. در سال ۱۹۵۹ میلادی برای نگهداری هر زندانی در آلکاتراز روزانه ۱۰ دلار هزینه می‌شد، در حالی که این رقم در زندان فدرال آتلانتا ۳ دلار بود. هزینه اصلی نیز به این دلیل بود که آلکاتراز در یک جزیره قرار داشت و تمام لوازم و کالاها باید از طریق دریا به آنجا حمل می‌شدند.

به این ترتیب دولت فدرال آن زمان نتیجه گرفت که ساخت یک زندان جدید از نظر هزینه‌ای مقرون به صرفه‌تر از فعال بودن آلکاتراز است. پس از اعلام تعطیلی این زندان، که توسط رابرت کندی، دادستان کل وقت ایالات متحده امضا شد، جمعیت زندانیان آلکاتراز به تدریج کاهش یافت و زندانیان به سایر زندان‌های فدرال منتقل شدند. در طول مدت فعالیت آلکاتراز، ۱۵۷۶ زندانی در آن نگهداری شدند. در سال‌هایی که آلکاتراز فعال بود، ۳۶ زندانی در ۱۴ نوبت مختلف تلاش کردند از این زندان فرار کنند، تلاش‌هایی که همه‌شان سرنوشت یکسانی نداشتند. طبق گزارش‌ها، ۲۳ نفر مجدداً دستگیر، ۶ نفر هنگام فرار با شلیک گلوله کشته شده و ۲ نفر نیز در آب غرق شدند. از ۵ نفر دیگر نیز هرگز خبری به دست نیامد. این زندان در حال حاضر به طور سالانه بیش از ۱.۵ میلیون بازدیدکننده در قالب توریست دارد.

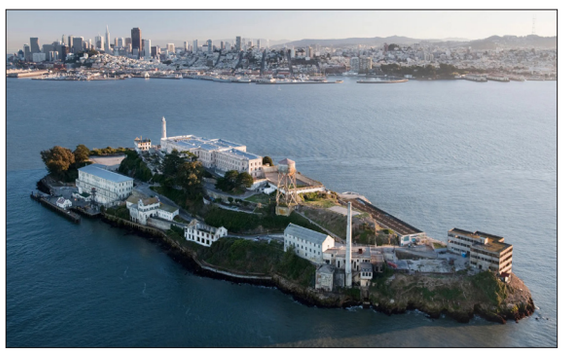

امروز با سلامت

دشمنان سیستم ایمنی بدن از کم خوابی تا استرس مزمن و نشُستن دست‌ها

برخی از عادت‌های روزمره ما باعث تضعیف سیستم ایمنی بدن‌مان می‌شوند که نتیجه آن دچار شدن به بیماری‌های گوناگون به طور مداوم است. در ادامه مهم‌ترین رفتارهای رایجی که موجب تضعیف قدرت دفاعی بدن می‌شوند را مرور می‌کنیم. ۱- خواب ناکافی: در زمان خواب، بدن در حال ترمیم و بازسازی است. کم‌خوابی به این معناست که بدن فرصت کافی برای انجام این فرآیند مهم را ندارد. خواب کمتر از ۷ تا ۸ ساعت به‌طور منظم، توانایی بدن در مقابله با عفونت‌ها را کاهش می‌دهد. ۲- استرس بیش از حد: استرس مزمن آسیب زیادی به سیستم ایمنی وارد می‌کند. هنگام استرس، بدن هورمون‌هایی ترشح می‌کند که می‌توانند پاسخ ایمنی را سرکوب کنند. در حقیقت نگرانی و فشار مداوم توان دفاعی بدن را در برابر میکروب‌ها تضعیف می‌کند. ۳- مصرف نکردن کافی میوه و سبزیجات: آن‌ها سرشار از ویتامین‌ها، مواد معدنی و آنتی‌اکسیدان‌هایی هستند که به بدن در مبارزه با عوامل بیماری‌زا کمک می‌کنند و رژیم غذایی فاقد میوه و سبزیجات بدن را از مواد مغذی ضروری محروم می‌کند.

۴- حذف ورزش از برنامه روزانه: سبک زندگی کم تحرک باعث تنبلی سیستم ایمنی می‌شود. نیازی نیست هر روز ورزش سنگین انجام دهید، اما فعالیت بدنی متوسط و منظم برای سیستم ایمنی بسیار مفید است. ورزش، گردش خون را بهبود می‌بخشد و به سلول‌های ایمنی اجازه می‌دهد بهتر در بدن حرکت کنند. ۵- شست‌وشوی نادرست دست‌ها: شاید ساده به نظر برسد، اما بسیار حیاتی است. دست‌های ما روزانه با تعداد زیادی میکروب در تماس‌اند. اگر آن‌ها را درست نشوییم، به‌راحتی می‌توانیم این میکروب‌ها را به خود و دیگران منتقل کنیم. باید دستان خود را با صابون و آب حداقل به‌مدت ۲۰ ثانیه بشوییم، به‌ویژه پس از حضور در مکان‌های عمومی، پیش از غذا خوردن، و پس از عطسه یا سرفه. خبر خوب این است که با ایجاد تغییراتی کوچک در عادت‌های روزمره، می‌توان تأثیر بزرگی بر سلامت سیستم ایمنی گذاشت. با اولویت دادن به خواب کافی، مدیریت استرس، تغذیه سالم، فعالیت بدنی منظم و رعایت بهداشت دست‌ها، می‌توانید از بدن‌تان در برابر بیماری‌ها بهتر محافظت کنید.

امروز با قانون

نکات کاربردی حقوقی برای همه به زبان ساده

همه شهروندان لازم است سطح آگاهی‌های حقوقی خود را افزایش بدهند. این امر موجب تحقق و ارتقاء اصل حاکمیت قانون در جامعه، ارتقاء سطح سواد حقوقی افراد، کاهش مراجعات مردم به نهادهای قضایی و شبه‌قضایی، همچنین فرهنگسازی و آمادگی عموم برای تبعیت از قانون خواهد شد.

کلاهبرداری و تعاریف حقوقی آن

تعریفی که عامه مردم از کلاهبرداری دارند با تعریف حقوقی آن فاصله زیادی دارد. به طور مثال مشاهده شده که برای فروش اتومبیل معیوب به جای سالم به دادسرا مراجعه شده و شکایت کلاهبرداری مطرح کرده‌اند. در حالی که این موضوع حقوقی است و در صلاحیت دادگاه حقوقی قرار می‌گیرد و دادسرا به این موضوع رسیدگی نکرده و قرار منع تعقیب صادر می‌کند. در این موارد بهتر است حتماً از وکلا و مشاوران حقوقی مشورت گرفت.